

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Evangelikální teologický seminář - Vyšší odborná škola
teologická**

Stoliňská 2417/41A, 193 00 Praha 9-Horní Počernice

Identifikátor školy: 600 004 571

Termín konání orientační inspekce: 19. – 22. listopadu 2001

Čj.	010 988/01-5008
Signatura	oa9mv407

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Evangelikální teologický seminář – Vyšší odborná škola teologická (dále jen ETS-VOŠT, popř. ETS) je církevní organizace, jejímž zřizovatelem je Církev bratrská, Soukenická 1193/15, 110 00 Praha 1 na základě Zřizovací listiny ze dne 3. září 1999 (nahrazuje Zřizovací listinu z 25. června 1991 a dodatky z 1. ledna 1993 a 1. února 1995). Organizace je zřízena na dobu neurčitou. Sídí na základě nájemní smlouvy (bezplatně) v Praze 9, Stoliňská 15 v budově, jejímž majitelem je Církev bratrská.

V souladu s Rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 25 536/2000-21 ze dne 31. srpna 2000 s účinností od 1. září 2000 realizuje ETS tyto studijní obory podle Klasifikace kmenových oborů vzdělávání:

61-41-N Teologie

1. 61-41-N/005 Teologická a pastorační činnost (JKOV: 61-99-7/01) studium denní, délka studia: 3 roky
2. 61-41-N/005 Teologická a pastorační činnost (JKOV: 61-99-7/01) studium dálkové, délka studia: 4 roky

Kapacita ETS-VOŠT ve výše uvedeném rozhodnutí je 200 žáků. V době konání inspekce zde studovalo celkem 49 žáků v denním studiu (z toho v 1. ročníku 16, 2. ročníku 16, 3. ročníku 17) a 36 žáků v dálkovém studiu (1. – 4. ročník).

ETS-VOŠT má dvě zaměření - teologické a pastorační (50% společných předmětů, 50% výběrových). Teologické je určeno pro přípravu kazatelů a jiných pracovníků v církvi a mimo ni, pastorační pro přípravu pastoračních asistentů.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Průběh a výsledky vzdělávání byly sledovány v bloku odborných předmětů (úvod do Nového zákona, úvod do studia teologie, misiologie, exegeze Nového zákona, dějiny dogmatu, religionistika, základy pastorace, vnitřní řád), společenskovedních předmětů (filozofie, etika, sociální psychologie), v anglickém jazyce a při konvokaci současně s hodnocením podmínek vzdělávání. Výuka byla sledována v denním studiu v obou zaměřeních.

Blok odborných předmětů (úvod do Nového zákona, úvod do studia teologie, misiologie, exegeze Nového zákona, dějiny dogmatu, religionistika, vnitřní řád a základy pastorace)

Odborné předměty byly vyučovány v souladu s předloženým učebním dokumentem „Projekt vyššího odborného studia Evangelikálního semináře“ a s časově-tematickými plány. Jejich obsahová náplň odpovídá úrovni VOŠ, vychází z přístupů a principů evangelikálních církví. Celková úroveň sledovaných předmětů byla pozitivně ovlivněna kvalitou vysokoškolsky vzdělaných učitelů s příslušnou odborností (celkem osm).

Převážná část výuky ve sledovaných předmětech probíhala dvěma základními formami práce - přednáškami s diskusí a semináři. Žáci byli uváděni do základů teologických disciplin, seznamovali se s principy teologického myšlení, s různými proudy a směry světových teologických bádání. Ve výuce byli podporováni v samostatném písemném projevu a v jeho následné prezentaci, včetně případného obhájení vlastního přístupu či názoru. Během

přednášek a především pak seminářů jim byl vytvořen prostor pro vzájemné výměny a tříbení názorů, a to jak mezi žáky a pedagogy, tak mezi žáky navzájem.

V jednotlivých hodinách byl vždy stanoven cíl a smysl probírané látky, byly zřejmé souvislosti, kontext i aktuální spojení různých životních rovin, stejně jako mezioborové vztahy a sepětí teorie s praxí. Výjimečně chyběla výraznější motivace k sebehodnocení žáků a slovní hodnocení písemného a mluveného projevu ze strany učitelů.

Působivá byla obzvláště hodina úvodu do pastorace. Proběhla živá diskuse na téma mezilidských vztahů, pravdy, lásky, spravedlnosti, milosrdenství, odpuštění. Tato životní témata jsou aktuální právě ve vztahu ke zdraví a nemoci. Učitelka je lékařkou s duchovním zázemím, která dovede sdělit mnohaleté osobní zkušenosti z oblasti práce s lidmi s postižením a s nemocnými i citlivě otevřít bezpečný prostor pro vzájemné sdílení a sdělování náročných a intimních otázek života a smrti. Tento způsob práce je obzvláště důležitý při přípravě těch, kteří podobné rozhovory v budoucnu povedou se svými klienty či pacienty.

Tématem sledované výuky (dějiny dogmatu) bylo pojednání sporu o christologická dogmata a jeho vývoj zhruba ve druhém až čtvrtém století, kdy došlo k řadě konfrontací nejrozličnějších nábožensko-filosofických proudů a řada teologicko-mocenských konfliktů byla řešena i na církevních koncilech. Přestože vyučující byl zřejmě jedním z nejstarších členů sboru, jeho výuka byla neobyčejně živá, kriticky hodnotící a naprosto nedogmatická. Součástí výuky byly referáty žáků, které uvedly dvouhodinovou výuku. Po těchto referátech proběhla krátká diskuse. Úroveň výkladu byla na vysoké úrovni a teoreticky odpovídala náročnosti výkladu na vysoké škole. Vysoce pozitivní byla snaha učit žáky zamýšlet se nad problematikou, kriticky a samostatně uvažovat.

Další výuka (religionistika) byla věnována srovnávání různých náboženských učení - tématem byly otázky hinduismu a jeho vývoje od nejstarších dob. Vyučující, který se již řadu let zabývá studiem sekt a je renomovaným odborníkem v této oblasti, prošel přehled historického vývoje různých fází a štěpení hinduistického náboženství, poukázal na klíčové otázky jeho zvláštního ustrojení. Výklad byl provázen řadou velkoplošných fólií, na nichž byly nejen mapy oblastí, kde se hinduismus zrodil a šířil, ale i přehledy dat a vývojových fází, včetně názvů klíčových textů ke studiu. Vyučující jako zkušený vysokoškolský učitel, který má za sebou řadu přednášek na nejrozličnějších vysokých školách, odborných seminářích a konferencích, se v tématu pohyboval s jistotou a přehledem. Sledovaná výuka obsahovala řadu doplňujících otázek ze strany studentů, které mířily k podstatě věci a svědčily o zaujetí přednášenou problematikou. Neodmyslitelnou součástí výuky byla práce s odbornými texty a teologickou literaturou.

Nespornou výhodou je malý počet žáků ve skupinách, což umožňovalo všem zúčastněným volně přecházet od přednášek k věcným a zasvěceným debatám. Výrazným pozitivem všech sledovaných hodin bylo přenášení zkušeností z lidských vztahů do duchovní oblasti. Vysoká míra vnitřní motivace vycházela z životních cílů žáků i učitelů a prolínala celou výukou. Sledované předměty nejsou předkládány pouze v akademických souvislostech, nýbrž jsou uváděny do vztahu s budoucí zvolenou profesí žáků, která má být životním posláním a službou konkrétnímu člověku, společenství a společnosti. Způsob života školy a neformální vztahy vytvářejí charismatické klima a bezprostřední interakci patrně zejména v odborných teologických předmětech.

Blok sledovaných odborných předmětů je hodnocen jako vynikající.

Blok společenskovedních předmětů (filozofie, etika, sociální psychologie)

ETS má vypracované a schválené vlastní osnovy těchto předmětů, které korespondují s jeho

zaměřením. Kontinuita výuky je zajištěna podrobnějšími časově-tematickými plány. Předmět sociální psychologie je vyučován pouze v oboru pastorační zaměření a je součástí absolutoria, ostatní předměty jsou společné pro pastorační a teologické zaměření. Filozofie, etika a religionistika jsou klasifikovány na základě průběžné práce a písemné zkoušky.

Předměty vyučují tři učitelé, všichni s vysokoškolským vzděláním a odpovídající odborností. Výuka probíhá formou přednášek (jejich úkolem je poskytnout v daném oboru celkový přehled na úrovni odpovídající VOŠ, nejedná se však o přednášky vysokoškolského typu) a seminářů. Jednotlivé předměty jsou vyučovány jako uzavřené tematické celky (kurzy), některé jsou společné pro více ročníků. Těžištěm seminářů je samostatná práce žáků. Každý minimálně jednou za příslušné období školního roku ústně i písemně prezentuje určité pasáže odborných textů, o kterých se následně vede diskuse. Tento způsob práce předpokládá důkladnou domácí přípravu všech žáků. Součástí seminářů je i hodnocení výstupu z hlediska obsahového a formálního.

Ve všech sledovaných hodinách bylo učivo v souladu s časovým a tematickým plánem. Učitelé byli po odborné stránce výborně připraveni. Vedle doporučené literatury měli žáci až na jednu výjimku k dispozici i stručný písemný nástin probíraného tématu. Moderní výukové prostory jsou svým řešením velmi vhodné zejména pro semináře a diskusní formy, tyto prvky prolínaly i do přednášek. Probíraná témata nevyžadovala využití didaktické techniky, těžištěm byla práce s textem. Zápisy si prováděli žáci individuálně podle výkladu a písemných podkladů.

Charakteristickým znakem sledované výuky bylo aktivní zapojení žáků v přednáškách i seminářích. Učitelé prokládali výklad problémovými otázkami a úkoly, vedli k samostatnému kritickému myšlení a diskusi. Zvolená témata žáky živě oslovila, argumenty byly věcné a podložené znalostmi. Obsah učiva ve sledovaných jednotkách byl odborně správný, adekvátní typu a cílům školy, výrazně přesahoval středoškolskou úroveň. Učitelé využívali mezipředmětové vztahy, zapojovali témata do širších souvislostí a aplikovali poznatky na praktické příklady. Bylo zřejmé, že se na výuku intenzivně připravovali a snažili se nalézt nejvhodnější způsob prezentace daného tématu (velmi obtížné je to zejména u filozofie). Žáci byli vždy seznámeni s doporučenou a rozšiřující literaturou, která je k dispozici v dostatečném počtu ve školní knihovně, k samostudiu mohli využít i internet.

Použité vyučovací metody vycházely z předpokladu vysoké vnitřní motivace žáků ke studiu (ti chápou vzdělání jako součást přípravy na své životní poslání). Všichni měli prostor pro vyjádření svých názorů, mohli diskutovat s učitelem i mezi sebou, byli vedeni k práci s texty (prameny) a ke kreativním způsobům řešení. Slovní hodnocení bylo adekvátní, vždy zdůvodněné a motivující.

Interakce a vzájemná komunikace měly velmi dobrou úroveň, učitelé a žáci se vzájemně respektovali, atmosféra ve třídách byla přátelská, otevřená a podnětná.

Blok společenskovedních předmětů je hodnocen jako vynikající.

Anglický jazyk

Výuka anglického jazyka probíhá v souladu se schváleným učebním plánem a osnovami vzdělávacího programu ETS. Součástí přijímacích zkoušek je i test z anglického jazyka. Podle jeho výsledků jsou žáci prvního ročníku rozděleni do skupin, což následně umožňuje individuální přístup a odstraňování nedostatků v jazykových dovednostech. ETS pořádá navíc na začátku školního roku intenzivní kurz, zaměřený na sjednocení výchozích znalostí v anglickém jazyce.

Vysoká úroveň výuky je ovlivněna jejím personálním zabezpečením. Anglický jazyk vyučují dva rodilí mluvčí s pedagogickým vzděláním a značnými zkušenostmi. Materiální podmínky

jsou na velmi dobré úrovni, žáci mají k dispozici rozsáhlou sbírku anglické odborné literatury, slovníků, časopisů a dalšího doplňkového materiálu. Většina učeben je vhodná pro výuku jazyka (pouze v jednom případě je tabule umístěna na boční stěně). Místnosti vyhovují danému počtu žáků, netradiční uspořádání nábytku ve třídách vytváří podmínky pro bezprostřední komunikativní prostředí.

Ve sledovaných hodinách se plně prokázala promyšlená a odpovědná příprava učitelů. Ti měli jasně stanovené cíle, časové plány byly dobře rozvržené. Při srovnání prvního a druhého ročníku byl patrný kvalitativní posun v komunikativních dovednostech žáků. V době konání inspekce se učitel v prvním ročníku zaměřil na rozvoj slovní zásoby, na práci s textem a na nácvik samostatného mluveného projevu. Projevovala se silná návaznost na předcházející výuku, žáci byli vedeni k formulování vlastních názorů a jejich obhajování ve vzájemné diskusi. Hodiny ve druhém ročníku vynikaly jasnou provázaností jazykového učiva se studovaným teologickým textem, východiskem byla dobrá domácí příprava žáků. Učitel důsledně opravoval chyby ve výslovnosti, vhodně vedl diskusi žáků a pozitivně je podporoval k vyjádření vlastních pocitů a myšlenek. Žáci aktivně rozvíjeli náměty, které přinášel studovaný text, na vysoké úrovni byla společná snaha o nalezení formulace závěrů k naskytnuvším se otázkám. Gramatické chyby byly vždy analyzovány, bezprostřední zpětná vazba byla okamžitě využita k dalšímu upevnění učiva. Rozsah znalostí a úroveň komunikativních dovedností žáků v anglickém jazyce jsou zcela mimořádné.

Sledované jednotky měly po stránce metodické i obsahové výrazně nadprůměrnou úroveň. Jako velmi významný motivační prvek se zde projevil volba textů a mezipředmětové souvislosti. Všichni žáci se spontánně zapojovali, vyučovací doba byla maximálně využita. Učitelé svým osobním přístupem, zaujetím a metodami žáky výrazně motivovali. Jejich práci hodnotili průběžně, pozitivně a s velkou snahou o objektivitu.

Pro všechny hodiny byla charakteristická vzájemná úcta a otevřenost, respekt k osobnosti druhého a vysoká míra vzájemné tolerance. Komunikace mezi žáky a učiteli byla založena na oboustranné důvěře a pochopení. V nebývalé míře byl vytvářen prostor pro diskusi, pro vysvětlování vlastních názorů. Verbální i neverbální komunikace učitelů vykazovala zcela mimořádné kvality.

Výuka anglického jazyka byla vzhledem ke všem zmíněným skutečnostem hodnocena jako vynikající.

Konvokace

Konvokace jsou plánovány a realizovány v souladu se schváleným učebním programem (formou přednášek a diskusí). Konvokace se konají pravidelně třetí pondělí v měsíci, dle rozvrhu čtyři vyučovací hodiny. Témata jsou vybírána tak, aby se jich mohli aktivně zúčastnit všichni žáci školy (1.-3. ročník). Jednotlivé přednášky jsou zabezpečeny vedením ETS, které zve význačné odborníky a zajímavé hosty domácí i ze zahraničí. Jejich časové i tematické rozvržení je zpracováno na celý školní rok. Nesporným kladem je i to, že některé jsou vedeny v anglickém jazyce.

Ve školním roce 2001/2002 se do doby inspekce uskutečnily konvokace dvakrát, 15. října na téma "Evangelical Identity in 20th Century" a 19. listopadu "Křesťan a literatura" (sledovala ČŠI).

Přednáška i následná diskuse se konaly v moderní prostorné učebně ve velmi pozitivní a tvůrčí atmosféře. Již během přednášky nastal mezi zúčastněnými dialog, rozvíjený na základě příkladů z praxe. V diskusní části byli žáci vedeni k vyjádření vlastního názoru takovým způsobem, že otevřeně hovořili na daná témata a dokázali vyslovovat svá kritická stanoviska.

Hodnocení žáků bylo prováděno slovně během přednášky a motivovalo k další práci. Celkově byl vztah přednášejícího k žákům velmi milý a přátelský.

Konvokace jsou hodnoceny jako vynikající.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání ve sledované výuce je vynikající.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

V říjnu 1999 se Evangelikální teologický seminář – vyšší odborná teologická škola (dále ETS-VOŠT, popř. ETS) přestěhovala do nově postavené budovy, která se nachází na pozemku Církve bratrské v Praze 9 – Horních Počernicích a je součástí moderního komplexu zahrnujícího výukové a studijní prostory a bytové jednotky pro žáky i učitele. Tím došlo k výraznému zlepšení materiálních a psychohygienických podmínek pro práci ETS-VOŠT. Koncepce je propracovaná a obsažena v řadě zveřejněných dokumentů, včetně informací na webových stránkách, a na základě každoročně prováděných analýz vedení školy (např. výroční zpráva) je inovována. Hlavním záměrem je zabezpečit vysoce kvalitní teoretickou i praktickou přípravu pracovníků pro povolání v církvi, církevních i necírkevních zařízeních. ETS-VOŠT je interdenominační (plně otevřená – studují zde žáci 7 denominací, např. Bratrská církev baptistická, Českobratrská církev evangelická, Jednota bratrská, Křesťanská společnost). Řídí se učebním dokumentem "Projekt vyššího odborného studia Evangelikálního teologického semináře", který schválilo MŠMT dne 20. března 1996 pod čj. 16522/96-23 (obsahuje 207 listů, přičemž jednotlivé stránky nejsou opatřeny razítkem MŠMT). V dokumentu je uvedeno, že učební plán, který je v něm obsažen, má možnosti vnitřního vývoje, dynamiky. Počítá se zákonným právem ředitele upravovat až 30% učebního plánu. ČŠI zjistila, že ředitel této možnosti v plné míře využívá. V rámci stávajících pravidel dochází k inovaci studijních programů, dokonce v některých případech došlo vzhledem k progresivnímu vývoji k úpravě obsahu učiva, a tím následně ke změně názvu předmětu (např. lektoráty, dříve dějiny CB a BJB). Velký důraz je kladen na výuku cizích jazyků, která je provázána se studiem odborných předmětů. Důležitým rysem programu ETS je jeho praktická orientace (součástí studijních dokumentů je odborná praxe v průběhu studia). Podmínky konání absolutoria jsou konkretizovány v klasifikačním řádu školy. Žákům po jeho vykonání je udělen titul DiS. v oboru teologickém nebo pastoračním.

Strategickým plánem ETS v horizontu několika let je rozvíjení aktivit pro získání akreditace bakalářského studijního programu. V současné době probíhá první etapa této přípravy (personální zajištění výuky požadovanými odborníky). Přípravuje se nová koncepce odborné praxe s rozšířením působnosti na další oblasti – pastorační asistent se zaměřením sociálním (zařízení diakonie), terapeutickým (poradenství) a s teologickým (pracovník v křesťanských vzdělávacích a misijních organizacích).

Předložený plán "Cíle ETS pro školní rok 2001-2002" vymezuje základní oblasti v chodu ETS (studium, pastore, ekonomika, Public Relations, Fund-Raising atd.). Dále je vypracován střednědobý plán na období 2000-2004 s cílem, kterým je další rozvoj ETS (získání bakalářského studijního programu). Zápisy z pedagogických a provozních porad jsou vedeny a mají velmi dobrou vypovídací hodnotu, obsahují mj. konkrétní řešení úkolů a další problematiku (např. docházka žáků). Škola v zminěném období nerealizuje nepovinné a volitelné předměty (latinu, sportovní hry - budou podle učebního plánu probíhat v letním období).

Vlastní organizační struktura školy je i přes malý počet žáků a velikost školy propracovaná. Je vyznačena ve schématu - statutárním orgánem je ředitel ETS, kterého jmenuje a odvolává Rada Církve bratrské a jí se zodpovídá z činnosti ETS (je volen na čtyřleté funkční období). Řídícím a poradním orgánem vedení je Rada ETS, v níž je ředitel, zástupci jednotlivých oblastí činnosti a zástupce žáků. Schází se jednou za čtrnáct dní a průběžně hodnotí činnost školy. Pro jednotlivé skupiny předmětů jsou ustaveny katedry v počtu 8, které se scházejí dle potřeby k řešení aktuálních problémů. Organizační řád (z 1. září 2001) přesně určuje způsob přijímacího řízení, zápis ke studiu, organizaci výuky, formy, průběh a ukončení studia a podmínky docházky žáků. Podrobný klasifikační řád byl schválen MŠMT dne 10. června 1997 pod čj. 18 160/97-71 s platností od 1. září 1997, je uveden v řadě veřejně přístupných dokumentů ETS a je dodržován. Rozvrh hodin je veden přehledně, stejně tak třídní knihy a třídní výkazy (i v PC). Na konci jednotlivých období jsou vždy kompletovány a uloženy na studijním oddělení. Výuka probíhá blokově formou dvouhodinovek, mezi kterými jsou 20 min. přestávky, v úterý je do dopoledního bloku zahrnuta hodinová pobožnost. ČŠI prováděla kontrolu plnění učebních plánů porovnáním rozvrhu sledovaných předmětů jednotlivých ročníků s obsahem probíraného učiva (výuka byla v souladu). Kompetence zodpovědných pracovníků jsou jasně a jednoznačně písemně určeny a uloženy v jejich osobní dokumentaci, v praxi jsou dodržovány. Informační systém je vynikajícím způsobem propracovaný a vysoce účinný. Učitelé jsou informováni o veškeré činnosti ETS na pedagogických radách (zápisy předloženy – cca 4x ročně), přes vedoucí jednotlivých kateder a osobním kontaktem s vedením Rady ETS. Z řad žáků je vybrán zástupce, který se s hlasovacím právem aktivně zúčastňuje jednání Rady ETS (zde předává informace, názory, vznáší dotazy atd.). Tento žák přenáší informace směrem k jednotlivým ročníkům. V rámci úterních pobožností ředitel školy v případě potřeby operativně seznamuje žáky s bezprostředními úkoly. Spirituál (člen Rady ETS pro oblast duchovní péče) se v průběhu školního roku setkává s jednotlivými žáky. Ti mohou využívat konzultační hodiny. Velmi dobré podmínky pro samostatnou práci žáků umožňuje knihovna (počet svazků cca 10 000, 4 počítače s připojením na internet atd.). ETS prezentuje řadu svých aktivit v tištěných propagačních materiálech i v elektronické podobě, vydává každý školní rok VADEMECUM, průvodce studiem, dále informační bulletin "dynamis", na jehož stránkách zveřejňují žáci své názory, postřehy, vzpomínky, ale i zkušenosti ze zahraničních studijních pobytů. Knihovna školy je otevřena i pro zájemce z řad veřejnosti.

V ETS-VOŠT došlo (od minulé inspekce v roce 1998) k obměně pedagogického sboru převážně v tom, že se rozšířil počet učitelů a zvýšila se spolupráce s externími učiteli, kteří jsou velmi dobrými odborníky v příslušných oborech. Vzhledem k velikosti ETS má vedení možnost být se všemi pracovníky i studenty v osobním kontaktu. Důraz je kladen nejen na odbornost, ale i na kvalitu mezilidských vztahů, což se projevuje i při přijímání nových zaměstnanců. Všichni učitelé mají prostor k rozvoji vlastní iniciativy a tvořivosti. ETS podporuje další vzdělávání svých pracovníků, zprostředkovává jim studijní pobyty a stáže na zahraničních vysokých školách. V současné době šest učitelů dokončuje práci na obhajobě doktorátu, jeden se připravuje na habilitaci. Škola má vypracován vnitřní mzdový předpis, v němž jsou pevně stanovena kritéria výše osobního ohodnocení a příplatků za vedení. Odměny jsou přiznávány jen za mimořádný pracovní výkon. Hlavním motivačním stimulem je morální ocenění a snaha naplňovat cíle a poslání, které si škola stanovila. Ředitel klade důraz na spolupráci kateder, které zajišťují kontinuitu obsahu jednotlivých předmětů. Vedoucí kateder mají odborný dohled nad začínajícími a nově nastoupivšími učiteli (včetně hospitací). Případné problémy se řeší osobním pohovorem.

Sebehodnocení školy probíhá při zpracování a projednávání výroční zprávy, při jednáních Rady ETS a na pedagogických poradách. Důležitým ukazatelem je také porovnávání obsahu

a rozsahu učiva s programem odpovídajících vysokých škol (ETF UK, TF JČU) tak, aby na nich žáci ETS mohli pokračovat v dalším studiu. V loňském školním roce proběhla rozsáhlá jednání o možnosti přijímání absolventů ETS do třetího nebo čtvrtého ročníku těchto fakult. V souvislosti s tím byly podrobně analyzovány učební plány ETS a nyní dochází k určité korekci učiva (posílení některých celků či jejich jiné rozčlenění v rámci předmětů).

Kontrolní mechanismy vycházejí z plánů školy a z jejich cílů. Práva a povinnosti žáků i učitelů jsou jasně vymezeny, důraz je kladen na jejich dobrovolné plnění, jak to odpovídá charakteru školy. Ředitel podrobně delegoval kompetence na své zástupce pro jednotlivé oblasti (pedagogická, ekonomická atd.). Ti referují o činnosti na jednání Rady ETS a při osobních pohovorech. Za plnění tematického a časového plánu odpovídají vedoucí kateder. Zápisy o provedených kontrolách jsou vedeny podrobně a mají velmi dobrou vypovídací hodnotu. Hospitační záznamy sledují cíle a téma hodiny, kontrolu zápisu v třídní knize, dodržování osnov, komunikaci se studenty, činnost učitele při výuce (metody práce, jeho projev, hodnocení), zapojení studentů (motivace), úroveň interakce a komunikace a užívání pomůcek. Plán hospitační má vypracován ředitel a zástupce pro věci pedagogické. Vedení ETS pravidelně kontroluje povinnou dokumentaci (protokoly o přijímacích zkouškách, protokoly o absolutoriu atd.), která byla bez závad. Zápisy z jednání jednotlivých kateder svědčí o promyšlené a koncepční práci v této oblasti.

Důležitým evaluačním nástrojem je srovnání úrovně VOŠ s teologickými fakultami. Pro vedení školy jsou významným pomocníkem také ankety, ve kterých se žáci vyjadřují k obsahové kvalitě výuky a k osobnostem učitelů (po ukončení tematického celku). Rovněž oponentní posudky absolventských prací slouží evaluaci školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky vzdělávání ve sledované oblasti jsou vynikající.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Inspekce se zaměřila na hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu (na úhradu neinvestičních výdajů a na investiční potřeby) v kalendářním roce 2000.

Hodnocení efektivnosti čerpání NIV

Ekonomická kontrola sledovala přiděl, použití a vyúčtování finančních prostředků ze státního rozpočtu, které byly v plné výši vyčerpány a řádně zúčtovány.

Dotace byly v hospodářském roce 2000 použity na:

- mzdy 41,7 %
- ostatní platby za provedenou práci 2,2 %
- zdravotní a sociální pojištění 42,9 %
- zákonné pojištění organizace 0,4 %
- ostatní neinvestiční výdaje 12,8 %

Podíl dotace na celkových neinvestičních výdajích ETS činil 31 %. Použití dotace ze státního rozpočtu bylo řádně vykázáno ve statistické a účetní evidenci školy. Jednotlivé účetní položky dotace byly analyticky rozlišeny. Kontrola se zaměřila také na podklady účetní evidence podle

bankovních výpisů a podle předložené rekapitulace účtů hlavní účetní knihy. Z přidělené dotace nebyly hrazeny žádné investiční výdaje ani majetek ETS.

Při vyúčtování dotace v návaznosti na účetní postupy a předložené dokumenty nebylo zjištěno porušení obecně závazných právních předpisů.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

ETS jako církevní organizace uplatňovala ve sledovaném období systém odměňování podle zákonné legislativy v platném znění. V praxi bylo postupováno podle vnitřního mzdového předpisu, který pro zaměstnance stanovil odměňování formou základních mezd a osobního ohodnocení. Ostatní platby za provedenou práci byly čerpány na základě dohod o provedení práce. Z celkové dotace přidělené ze státního rozpočtu připadlo na mzdy včetně zákonných odvodů (zdravotní a sociální pojištění) 86,8 %.

Čerpání státní dotace na mzdy je řádně vykázáno v účetní a statistické evidenci školy v souladu s platnou legislativou.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Z přidělené dotace ze státního rozpočtu použil ETS v rámci čerpání ostatních neinvestičních výdajů prostředky na platby inkas spojených s provozem budovy. Z celkové dotace činily ONIV 12,8 %. Podíl státní dotace na celkových ostatních neinvestičních výdajích byl 10 %.

Použití dotace na hrazení položek ostatních neinvestičních výdajů bylo v souladu s platnou legislativou.

Hodnocení kvality výroční zprávy o hospodaření školy

ETS-VOŠT předložila Výroční zprávu o činnosti školy za školní rok 2000/2001 a Výroční zprávu o hospodaření za rok 2000.

Ekonomické údaje o hospodaření mají potřebnou vypovídající schopnost a korespondují s údaji v účetní evidenci ETS.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům.

Využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu (2000) bylo vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům efektivní.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Kromě přednášek žáci absolvují řadu seminářů v nejrůznějších vzdělávacích zařízeních v době mimo vyučování, plánují a realizují nezvyklou širší exkurzi - a to jak různých školách (např. v průběhu inspekce žáci připravovali exkurzi na Waldorfskou školu) a vzdělávacích zařízeních, tak i v církevních zařízeních. Seznamují se s činností "malých církví a sekt" apod. Tím, že ETS-

VOŠT je podporována ze zahraničí, má převážnou část literatury v německém a anglickém jazyce, někteří žáci využívají možnost absolvovat část studia v zahraničí v analogických vzdělávacích zařízeních.

Jednou z priorit školy je péče o odborný růst učitelů. Jednotlivé katedry navazují kontakty v zahraničí. Výrazně se projevuje orientace na anglofonní oblast. Od začátku působení školy se rozvíjí spolupráce s Weaton college, křesťanskou univerzitou na předměstí Chicaga, jejíž součástí je i hudební konzervatoř. Učitelé využívají naskýtající se příležitosti a studují na Weaton college magisterský program, dokončují dizertační práce a rozvíjejí své jazykové kompetence. ETS rovněž využívá možnosti hostujících profesorů z této oblasti, což pozitivně ovlivňuje úroveň výuky. Další možnosti přináší spolupráce s Southeastern Baptist Seminary ve Wake Forest v Severní Kalifornii a s dalšími sbory (např. v Milwaukee a v Little Rock). Některé z nich poskytují i podporu žákům, možnost studijních pobytů a odborných praxí.

Možnost využívat mezinárodní kontakty mají také žáci studující německý jazyk. Úspěšně se rozvíjí spolupráce se sbory s Německu a Švýcarsku, nově se otevírají možnosti kooperace v Norsku. Tradičně spřátelenou oblastí je Slovensko.

Další výraznou aktivitou ETS je pořádání Evangelikální teologické konference, kterou organizačně zajišťují žáci v součinnosti s Českou evangelickou aliancí. Žáci rovněž vyvíjejí značnou iniciativu při přípravě informačního bulletinu „dynamis“.

V této oblasti jsou aktivity ETS příkladné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina ze dne 3. září 1999 (včetně dodatků)
- Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení, a školských zařízení čj. 25 536/2000-21 ze dne 31. srpna 2000
- Povinná dokumentace školy (2000/2001, 2001/2002)
- Učební dokument "Projekt vyššího odborného studia Evangelikálního teologického semináře" čj. 16 522/96-23 ze dne 20. března 1996, klasifikační řád schválený MŠMT dne 10. června 1997 pod čj. 18 160/97-71
- Pedagogické a ostatní dokumenty ETS (koncepční záměry školy, organizační řád atd.)
- Hospitační záznamy ze školního roku 2000/2001 a 2001/2002 a záznamy ČŠI
- Zápisy z jednání Rady ETS za rok 2001, zápisy ze schůze kateder za šk. rok 2001/2002, zápisy z ped. rad šk. roku 2001/2002
- Časové a temat. plány hospitovaných předmětů
- Zápisy z jednání Rady ETS s Evangelickou teologickou fakultou UK a Teologickou fakultou JČU z roku 2001
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001, Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2000
- Úprava rozpočtu NIV k 1. listopadu 2000
- Přehled hospodaření ETS – VOŠT za rok 2000 ze dne 28. března 2000
- Účetní deník – zúčtování dotace za rok 2000, účtový rozvrh na rok 2000
- Kniha došlých faktur 2000, pokladní kniha 2000
- Nájemní smlouvy na budovu ETS ze dne 3. září 1999

- Výkazy Škol (MŠMT) V 10-01, Škol (MŠMT) P 1-04
- SW STEREO 8.0 pro účetnictví, personalistiku a mzdové účetnictví
- Vnitřní mzdový přepis od 1. ledna 2001

ZÁVĚR

Evangelikální teologický seminář - Vyšší odborná škola teologická je koncipována jako moderní vzdělávací zařízení, které stávající koncepcí, průběhem vzdělávání, vybavením a přípravou dalšího rozvoje zcela zřetelně naplňuje své cíle a vytváří optimální podmínky pro žádost o akreditaci bakalářského studijního programu. Na přípravě studijního programu spolupracují odborníci z vysoké školy, z nichž někteří mají úvazky na obou typech škol a je významné, že celý vzdělávací program ETS byl a je i nadále sledován vysokou školou. Tím získává výuka na ETS ráz nadstavbového studia, které se postupně výrazně blíží studiu vysokoškolskému. Výrazný je trend k zavádění stálých inovací studijních programů a ke zvyšování kvalifikace učitelského sboru. I tím se škola systematicky připravuje na zmíněnou akreditaci bakalářského programu.

Nespornou výhodou je, že na ETS-VOŠT pracují učitelé a žáci, kteří nepojímají svou činnost formálně či nestudují za účelem získání vysvědčení o absolutoriu, ale vnímají učební přípravu jako součást životního poslání. Tím je charakterizována celá atmosféra ETS, která je na první pohled společenstvím lidí, kteří jsou zaujati vzděláváním a hledáním cest k jeho dalšímu zlepšování. Součástí klimatu školy je pocit vstupu do komunity spjaté společnými životními cíli a společným hledáním pravdy. Přitom je evidentní, že vedle otázek víry je ETS (tak jako každé protestantské společenství) setkáním lidí, kteří žijí nejen minulostí, ale intenzivně i přítomností a výhledy církve do budoucnosti, dívají se na svět realisticky, s kritickým přemýšlivým nadhledem a nedogmaticky.

ETS – VOŠT vyučuje studijní obor v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předměty jsou vyučovány podle platných učebních dokumentů, v jejich plnění nebyly zjištěny nedostatky. Materiálně-technické podmínky pro výuku jsou na velmi dobré úrovni, což odpovídá charakteru školy. Zvolené metodické postupy, náročnost a odbornost učitelů odpovídají proklamovanému pojetí studia. Na základě provedené hospitační činnosti je možno konstatovat, že obsah i forma vyučování jsou na kvalitativně i kvantitativně vyšší úrovni, než je studium středoškolské.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou ve sledovaných předmětech hodnoceny jako vynikající.

Evangelikální teologický seminář – Vyšší odborná škola teologická má podrobně vypracovanou koncepci, která předpokládá souběžné fungování ETS–VOŠT a bakalářského studijního programu. Ředitel a Rada ETS při organizování a plánování využívají podněty vedoucích kateder a pedagogických pracovníků. Řízení je systémové, funkční, zahrnuje všechny oblasti činnosti ETS a vychází ze zkušeností dosavadního vývoje.

Kontrolní systém je propracovaný a účinný, výsledky jsou analyzovány a využívány v další práci.

Podmínky vzdělávání ve sledované oblasti jsou vynikající.

Využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu bylo vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům efektivní.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jaroslava Kněnická	Kněnická v.r.
Členové týmu	PaedDr. Jana Bílková	Bílková v.r.
	Mgr. Milena Remešová	Remešová v.r.
	Mgr. Jitka Žáková	Žáková v.r.
Další zaměstnanci ČŠI	Mgr. Jindřiška Krpálková	
	Doc. PhDr. Jaroslav Kořa, CSc.	
	Ing. František Soudil	

V Praze dne 10. prosince 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14. prosince 2001

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Karel Taschner

Taschner v.r.
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy Magistrát hl. m. P.	17. ledna 2002	010 58/02-5008
Zřizovatel: Církev bratrská, Praha 1 Soukenická 1193	17. ledna 2002	010 57/02-5008

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.